

Celje - skladišče
D-Per

III 19/1988

1119881563,8

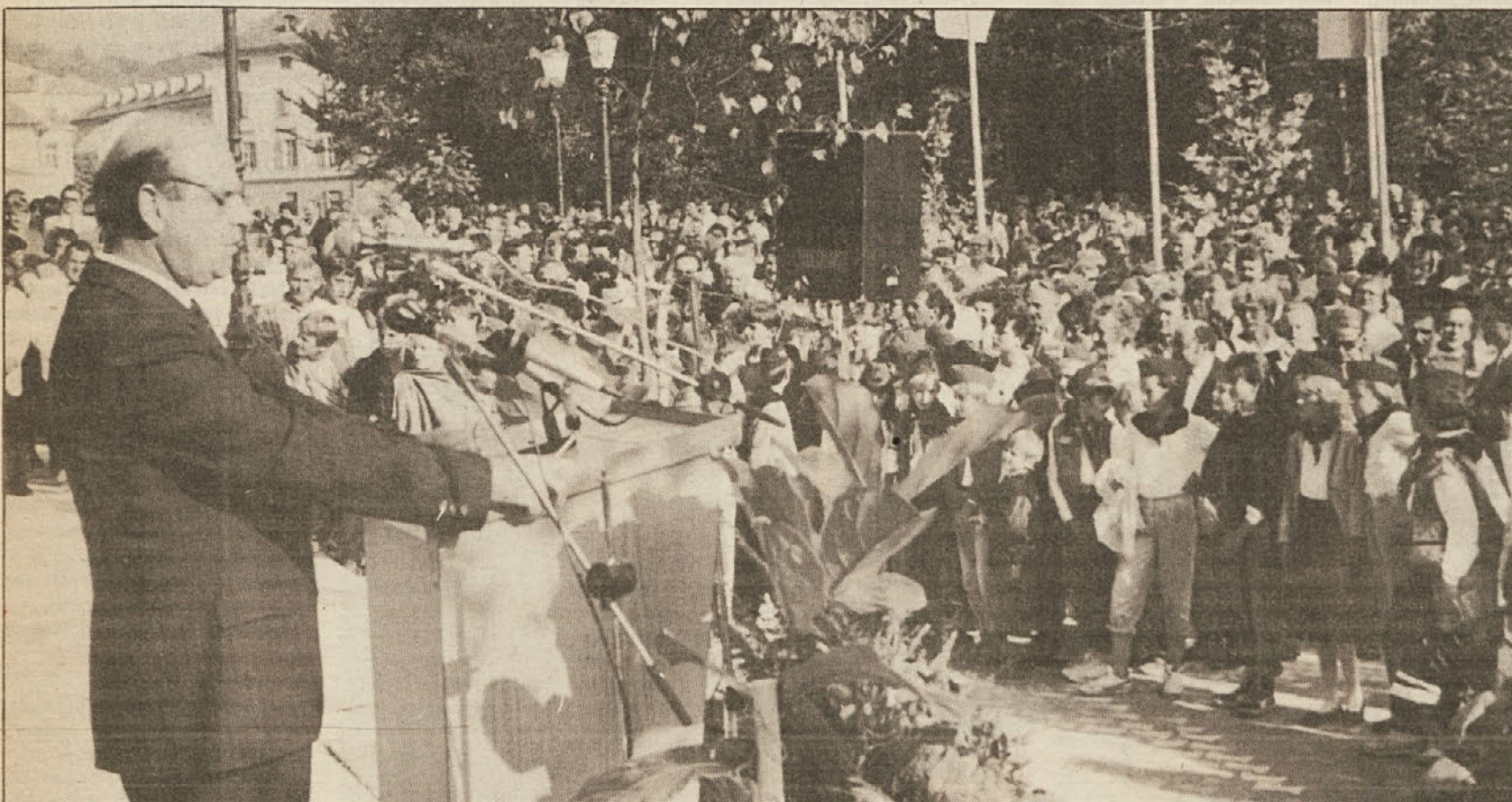
COB155 •

MERX VESTNIK

Glasilov delavcev sozda Merx

Številka 8 — Leto VIII — Oktober 1988

Sozda Merx združuje: Avto Celje, Avtoehnika Celje, Blagovni center Celje, Dravinski dom Slovenjske Konjice, GTC Golte, Gostinsko podjetje Celje, Hoteli — Gostinstvo Celje, Kmetijska zadruga Celje, Kmetijska zadruga Laško, Kmetijska zadruga Slovenske Konjice, Kmetijski kombinat Šentjur, Košenjak Dravograd, Mlinsko predelovalna industrija Celje, Moda Celje, Potrošnik Celje, Reklama Celje, Savinja Mozirje, Teko Celje, Tkanina Celje, Turisti Nazarje, Zdravilišče Dobrna, Savinjski magazin Zalec, Jelša Šmarje pri Jelšah in delovna skupnost skupnih služb sozda. — Naklada: 8300 izvodov. Izhaja enkrat mesečno. — Ureja uredniški odbor: Jana Mladenović, glavna in odgovorna urednica, člani: Zdenka Zimšek, Karmen Magvor, Zdenka Detiček, Danica Dosedla, Boris Kmet, Fanika Ilijaš, Herbert Lešnik, Bojan Dežan, Alenka Škapin, Jelka Samec, Zdenka Mažgon. Tehnični urednik: Marjan Ivanuš. Delo-tozda Delavska enotnost. Naslov uredništva: Sozda Merx, Ul. 29. novembra 16, 63000 Celje — telefon (063) 21-352. Rokopisov in slik ne vračamo. Po sklepu republiškega komiteja za informiranje je glasilo sozda Merx Celje oproščeno plačevanja davka, sklep št. 421-1/72. Tisk: Tiskarna Ljudska pravica, Ljubljana.

Osrednji dogodek oktobra in letošnjega leta nasploh v sestavljeni organizaciji Merx je bila vsekakor otvoritev Poslovno trgovskega objekta v Rogaški Slatini. Udeležil se je Dušan Sinigoj, predsednik izvršnega

sveta skupščine SR Slovenije (na sliki levo). Številnim krajanom in gostom je govoril o trenutnih gospodarskih razmerah in pomembnosti naložbe za Rogaško Slatino, okolico in tudi za vse investitorje.

Poslovno trgovski objekt pred otvoritvijo, ko so se zbirali številni krajanji in gostje. Poslovno trgovski objekt obsega 4.500 kvadratnih metrov poslovnih površin, dopolnjuje pa ga (na posnetku se ne vidi) avtobusna postaja z manjšimi lokali in agencijo (300 kvadratnih metrov). Investicijo so speljale sozdovce članice Jelša Smarje, Tkanina Celje, Mlinsko predelovalna industrija in druge, Ljubljanska banka Splošna banka Celje, PTT Celje in Izletnik Celje. Naložba je po sedanjih cenah vredna petnajst milijard dinarjev. Izvajalec del je bil GIP Ingrad tozda Gradbeništvo Ro-

gaška Slatina s kooperanti. Gradnjo je usmerjal projektni svet, tehnično koordinacijo in nadzor pa sozda Merx, sektor za razvoj in investicije. Gradnja Poslovno trgovskega centra se je pričela januarja letos, gradnja avtobusne postaje pa lansko jesen. S svojimi dejavnostmi pri ustvarjanju možnosti (infrastruktura, stanovanja) pa so naložbo omogočili tudi: Samoupravna stanovanjska skupnost Smarje, Sklad stavbnih zemljišč, Smarje in Cestna skupnost Slovenije.

Poiskali smo odgovor

Kope v sozdu ali ne

V dnevniku Delo smo lahko pred kratkim prebrali, d bo naš gorsko-turistini center Kope po reorganiziranju i temeljne v delovno organizacijo izstopil iz sozda Merx. A je ta novica resnična ali ne, smo vprašali Žareta Fre nčeskina, pomočnika predsednika KPO za gostinstvo i turizem.

Povedal nam je takole: »Gorsko turistični center Kop so s 1. 10. 1988 tudi uradno temeljne organizacije v okvir delovne organizacije Hoteli in gostinstvo. Ima svoj žir račun in je tudi registriran kot tozda. Delavci tozda Kope s že sprejeli na svojem delavskem svetu pobudo za reorga nizacijo tozda v delovno organizacijo posebnega družbe nega pomena.

Uradno stališče sozda Merx ni takšno, da bi se Kope p reorganizaciji v delovno organizacijo posebnega družbe nega pomena izločile iz sozda in poslovale kot samostojn delovna organizacija. Seveda imajo delavci Kop pravic odločiti se, ali bo delovna organizacija še naprej članic Merxa ali ne, vendar za zdaj tudi iz njihove strani ne prih: ja takšna pobuda, zato je novica v dnevniku Delu neut meljena in izmišljena, lahko bi rekli, da je cel zlonamerna.«

O »socialnem« kruhu

Strožji nadzor nad prodajo

Povpraševanje po osnovnih vrstah kruha, še posebn po tako imenovanem socialnem, se je izredno povečal tudi zavoljo podražitev posebnih vrst kruha.

Tako redno zmanjkuje osnovnega kruha, ki ga naša d lovna organizacija Mlinsko predelovalna industrija n. peče 30% od celotne peke.

V nekaterih občinah v Sloveniji so celo sprejeli nekat e omejitve za prodajo osnovnega kruha. Tako se je na pr mer v občini Maribor, prodaja osnovnega kruha omeji na največ tri kilograme, obenem pa so morali prodajal zagotoviti prodajo tega kruha tako v dopoldanskem kot popoldanskem času.

Tudi naša maloprodaja je zavzela določeno stališče c prodaje osnovnega kruha. Ker pa je vsak dan vse več pr tožb porabnikov, da v prodajalnah ne morejo kupiti o novne vrste kruha, so republiške inšpekcijske službe spr jele sklep, da bodo poostrele nadzor nad prodajo teš kruha. Prav zato marketinški sektor sozda Merx opozar in naproša vse poslovodje Merxovih prodajal, da posk bijo, da bo prodaja kruha potekala v skladu z dogovoro in da bo čim manj pripomb kupcev.

Pa še to: kot so nam zagotovili v marketinškem sektor sozda Merx, lahko pričakujemo podražitev osnovneš kruha. Predvidena cena naj bi bila od 600 do 650 dinarje za kilogram.

Oljarjem primanjkuje steklenic

Olja je dovolj v zalogi

Proizvajalci olja se že lep čas ubadajo s pomanjkanje steklenic. Franc Greif, direktor oljarne Fram, pravi, da p trebujemo na mesec 30.000 steklenic za bučno in solatr olje, toda v zadnjem času so jih od dobavitelja dobili okrog 20.000. Poleg tega, da je vse manj novih stekli ni pa se vedno manj steklenic vrača tudi iz kupčeve shramb

Prav zato marketinški sektor sozda Merx poziva v kupce in poslovodje prodajal, naj steklenice za olje tak vrnejo v prodajalne oziroma k grosistu. S tem bo vsekakor pripomogli, da bo oskrba z oljem normalna, i imajo oljarne v zalogi dovolj surovega olja, primanjki pa jim, kot smo povedali že v uvodu, embalaže oziro steklenic.

Kako v prihodnjem letu

Ker se tekoče leto že počasi izteka, je pred nami ponovno nevhvaležna in težavna naloga — načrtovanje oziroma postavljanje ciljev in nalog, ki jih želimo v naslednjem letu uresničiti. Tokrat je ta naloga še posebej težavna zaradi trenutka, v katerem sta tako družba kot poslovni sistem Merx.

Nezavidljive gospodarske razmere, kriza in nez nani politični in gospodarski pogoji nam sicer vzbujajo strah pred prihodnostjo, ne smejo pa uničiti naših želja, ciljev in nalog, ki si jih moramo zastaviti z namenom, da preživimo to krizno obdobje.

Dejstvo je, da se reforma gospodarskega sistema ne bo pričela s 1. 1. 1989, saj so določena teoretična izhodišča še dokaj nedorečena. Proces prenove bo verjetno postopen in počasnejši, kot smo si zastavili, bo pa terjal naše prilagajanje in čim uspešnejše vključevanje v nove razmere.

Z razmišljanji in delom pri kvalitetnejših spremembah našega poslovnega sistema smo v sestavljeni organizaciji Merx že začeli, konkretni predlogi za razvoj posameznih področij pa bodo postali naši cilji

in sestavni del celovitega gospodarskega načrta za leto 1989.

Da bi se čimbolj strokovno lotili načrtovanja ter da olajšamo delo tistim, ki morajo biti aktivni nosilci pri postavljanju ciljev poslovne politike, je sektor za ekonomiko poslovanja izdelal metodologijo planiranja za delovno skupnost skupnih služb, ki opozarja na to, kaj je potrebno pri posameznih področjih upoštevati, in kaj ne. Na osnovi izdelanih smernic bodo pripravljena izhodišča za pripravo letnega plana sozda in letnih planov delovnih organizacij.

Dušan Šinigoj odprl Poslovno trgovski center

Vaš uspeh vliva optimizem

Trinajstega oktobra je bil lep sočan dan, pravišnji za tako pomemben dogodek, kot so ga imele naše članice Jelša Šmarje, Tkanina in Mlinsko predelovalna industrija. V Rogaški Slatini so odprle Poslovno trgovski objekt, ki ga je Ingrad zgradil v dobrih devetih mesecih. To je ena izmed največjih naložb v Merxu v letošnjem letu. Navsezadnje je treba reči, da je novi PTC, kakor ga kratko menujejo, izredno pomemben tudi za Rogaško Slatino, občino Šmarje in širšo okolico. S to naložbo bo izboljšana trgovska in gostinska ponudba, obenem pa bo velik prispevek k raz-

voju turizma v občini.

Zvonko Strašek, vodja projektne sveta, je v svojem govoru, ko je orisal pomembnost novega centra, dejal, da se je ta naložba načrtovala že dalj časa, toda šele združeni in s podporo širše družbene skupnosti smo jo lahko uresničili. Že v preteklem letu so se investitorji: Merxove članice Jelša, Tkanina-tozd Maloprodaja in Mlinsko predelovalna industrija-tozd Pekarne in slaščičarne Rogaška Slatina skupaj z LB-spolšno banko Celje, PTT Celje in Izletnikom sporazumeli o skupni gradnji. Takrat je bil ustanovljen tudi projektni svet, ki je vodil

vse priprave do začetka gradnje in med gradnjo, da je nastalo to, kar so danes pred ali svojemu namenu. Tehnični inženjering in nadzor gradnje je opravljal sozd Merx, sektor za razvoj in investicije. Gradnjo je izvajal z vso prizadevnostjo Ingrad, tozd Gradbeništvo Rogaška Slatina. Še posebej je v svojem govoru Zvonko Strašek poudaril stvaritev projektanta Uroša Birse, domačina, ki je objekt izredno lepo vključil v okolje in mu navdihnil nekaj starega, pa vendar modernega.

Celotna investicijska vrednost Poslovno trgovskega centra, preračunana na sedanje cene, znaša 15 milijard

dinarjev. Štirideset odstotkov je bilo lastnih in drugih sredstev, 30 posojil iz sklada za manj razvite in 30% običajnih kreditov.

Otvoritve Poslovno trgovskega centra se je udeležil Dušan Šinigoj, predsednik izvršnega sveta skupščine SR Slovenije, in ob tej priložnosti številnim obiskovalcem in gostom spregovoril nekaj besed, nato pa objekt tudi predal svojemu namenu.

— Vsaka nova pridobitev, je dejal Dušan Šinigoj, še posebej taka, kot je vaš Poslovno trgovski center, ima ob vsakodnevnem spopadanju z gospodarskimi, družbenimi in političnimi

problemi, s katerimi se danes soočamo v Sloveniji in Jugoslaviji, poseben pomen. Vaš uspeh in še mnogi taki, čeprav na videz majhni dosežki, vlivajo optimizem. Dokazujejo, da se da tudi v kriznih časih graditi, rasti, se razvijati. Seveda pa je za to potrebno imeti voljo in sposobnost, delovno vneto in vztrajnost. Poslovno sposobnost potrjuje s svojim dosedanjim delovanjem in s svojo razvojno strategijo sozd Merx — danes kot graditelj Poslovno trgovskega centra.

Po orisu kulturne zgodovine tega območja je Dušan Šinigoj dejal, da na pragu Evrope 1992 namreč ni pomembno predvsem veliko delati, zlasti je pomembno odgovoriti na naslednja vprašanja: kaj delati-katere proizvodno poslovne programe razvijati; kako delati — s kakšno tehnologijo proizvajati in posloovati; kje in kako prodajati — na katerih trgih in s kakšno prodajno oziroma marketi-

Marketinški sektor sozda Merx ocenjuje, da bo do konca leta oskrba z živili nemotena.

Kljub temu, da so vse Merxove trgovine dobro založene, pa še nadalje pada kupna moč ljudi in posledica tega je zmanjševanje prometa v trgovini.

Tako je bil septembra za 14 odstotkov manjši kot septembra prejšnjega leta. Padanje se nadaljuje tudi oktobra.

nško strategijo. Ko je govoril o procesu kakovostne razvojne prenove gospodarstva, je dejal, da se vzporedno z vsemi dejavnostmi mora razvijati tudi trgovina in sicer je potrebno bolj razviti temeljno vlogo trgovine. Ta je predvsem pospeševanje proizvodnje s trženjem, z dodelavo in pripravo blaga za proizvodnjo, zlasti pa z gospodarjenjem s sredstvi, s trgovinskim kapitalom, ki razbremenjuje proizvodnjo potreb po obratnih sredstvih tako, da prevzema nase bremena in tveganje za plasman zalog. To je temeljna naloga trgovine v tržnem gospodarstvu. In razvoj tržnega gospodarstva je osrednji cilj gospodarske prenove, ki se je intenzivno lotevamo in se na posameznih področjih že preliva v osnutke novih sistemskih zakonov.

Dušan Šinigoj je poudaril, da v Sloveniji vztrajamo pri tržni naravnosti gospodarstva, saj v njej vidimo edini izhod iz sedanje krize. Anti-inflacijska politika in tri liberalizacije, ki jih vsebujejo majski ukrepi, so še vedno temeljni pogoji za spremembo negativnih tokov gospodarjenja. Nekateri negativni učinki, ki se sicer

V Uradnem listu SFRJ številka 51 je ponovno sprejet odlok, ki zahteva, da je potrebno pri poslovanju z embalažo obračunavati prometni davek. Marketinški sektor sozda Merx je prek Splošnega združenja za trgovino Slovenije poslal pripombe na sprejet odlok oziroma predlog, da v republiki Sloveniji ta odlok ne bi veljal, saj pri poslovanju z embalažo delamo v Sloveniji na podlagi samoupravnega sporazuma, katerega podpisniki so vsi proizvajalci in trgovske delovne organizacije Slovenije.

pričakovano, vendar boleče odražajo v prvem obdobju uveljavljanja tako začrtane politike, nas ne bi smeli odvrniti od cilja. Nevztrajanje na teh usmeritvah namreč ne bi pomenilo samo izgubljene bitke z inflacijo, pomenilo bi tudi vnaprej izgubljeno bitko za gospodarsko reformo, kar pa bi pomenilo zamuditi tudi zadnji vlak, ki nas še lahko popelje v razviti svet. Nihče v razvitem svetu ne čaka in ne bo čakal na nas. Naš razvoj je v naših rokah in v naših glavah.

Na koncu je predsednik izvršnega sveta skupščine SR Slovenije Dušan Šinigoj dejal: »Uporabite objekt kot infrastrukturo za hitrejši razvoj turizma na vašem območju! Uporabite ga še kako drugače! Želim vam, da bi bil novi center za vas tudi spodbuda in izziv za nova dejanja. Vsem delavcem, ki jim bo nov center prijetno delovno okolje, pa želim, da bi s to pridobitvijo želi čimvečje poslovne uspehe.

REKLI SO...

Predsednik predsedstva akcijske konference sozda Merx po 17. in 18. seji CK ZKJ: »Člani Zveze komunistov v sozdu Merx bomo najprej obravnavali sklepe in stališča, sprejete na zadnjih dveh partijskih sejah v Beogradu. Obenem bomo spodbudili razpravo po osnovnih organizacijah v sozdu o prenovi gospodarskega sistema, nadalje v vlogi tozdov, delovnih organizacij in sozda. Aktivnosti se bodo pričele takoj, ko bo v sozdu Merx pripravljeno delovno gradivo oziroma smernice za prilaganje rejemam, še zlasti novo sprejetemu zakonu o podjetjih.«

Slavnostni govornik je bil tudi Zvonko Strašek, predsednik projektne sveta. v svojem govoru je med drugim dejal: «Zdaj, ko gledamo ta objekt, ko ga predajamo svojemu namenu, se zavedamo, tako izražam nmenje vseh investitorjev, kako pomembna in pravilna je bila odločitev. Obseg in kvaliteta poslovanja bosta morala to potrditi, to je posebna obveznost vseh, ki bodo tu delali in ustvarjali in odločilno prispevali svoj delež k upravičenosti investiranja.

To je posebno pomembno za članice sozda Merx, saj bodo poslovale na pretek 70% teh površin oziroma brez avtobusne postaje na 80% poslovnih površinah tega centra. To je za Merx in njene članice velik investicijski položek pa tudi tveganje, vendar pa je to tudi dosledno izpopolnjevanje programa razvoja trgovske mreže in s tem stabilne oskrbe prebivalstva na tem območju.

Slavnostni govornik Dušan Šinigoj si je po otvoritvi Poslovno trgovskega centra najprej ogledal pridobitev delovne organizacije Jelša iz Šmarje. Ta delovna organizacija bo odslej imela kar na 2250 kvadratnih metrih ponudbo živil, tehničnega blaga, pohištva, tekstila. Uredili so tudi najnjši bife, ki povezuje delovno organizacijo s prostori Mlinsko predelovalne industrije.

Mlinsko predelovalna industrija, temeljna organizacija Pekarne in slaščičarne Rogaška Slatina ima na 143 kvadratnih metrov kavarno s slaščičarno. Na posnetku (od leve proti desni) so med številnimi obiskovalci direktor temeljne organizacije Slavko Sisinger, Dušan Šinigoj in predsednik sozda Franc Ban.

V spremstvu predsednika Izvršnega sveta občine Šmarje (desno) in glavnega direktorja Tkanine (levo) si je Dušan Šinigoj ogledal tudi nove poslovne prostore delovne organizacije Tkanina, ki na 878 kvadratnih metrih ponuja tekstil, športno opremo, pozamenterijo, galanterijo in stanovanjsko opremo.

Prejeli smo...

Kruh naš vsakdanji

Mnogokrat sem videl, kako brezbržno se naklada ali razklada kruh v trgovinah, s kakšno surovostjo se razmetavajo hlebci kruha. Razumem, da so vsi prodajalci in razlagalci kruha vezani na določen čas, v katerem morajo opraviti svoje delo, vendar se da isto opraviti tudi na malo bolj kulturne način. Koliko kruha

ljubeznijo je zamesila gospodinja kruh, ga dala v peč in potem še vsega toplega postavila v shrambo. Da, to je bil praznik za dom.

Nikoli v življenju nisem občutil pomanjkanja kruha, naučili pa so me kruh spoštovati, da ostanke kruha pojejo živali, nikdar pa, da se vrže v smeti. Pravijo, da ima vsaka stvar dobro in slabo stran.

Morda bodo prav visoke cene kruha naučile mnoge odnosa do njega. Čeprav bo to morda edini pozitivni učinek, se vendar zavajamo, da kdor ne bo spoštoval kruha, družba, ki ne bo imela odnosa do njega, bo obsojena na propad, kljub vsej svoji kulturi in najsodobnejši tehniki.

Peter Gorinšek

najdemo v smetnjakih, posebno kadar so za nami kakšni daljši prazniki. Milijoni ljudi stradajo po svetu in bi bili hvaležni za vsako drobtinico kruha, a je nimajo, drugod pa se kruh odmeta v odpadke.

Nekoč sem v neki družbi doživel, da je nekdo izmed navzočih pri kosilu iz same objestnosti vrgl drugemu v kepo zmečkan kos svežega kruha v glavo. Opozoril sem ga, da se tako ne dela, da takšno dejanje pomeni izraz skrajne nekulture in vandalstva, a v odgovor sem žel le posmeh... V vseh mogočih časopisih se razpravlja o naši mladini, o njeni vzgoji, milijoni se porabijo za ne vem kakšne festivale in koncerte, sodobna, predvsem mladinska poezija (avantgarda, kot pravijo) je bolj podobna napisom v javnih straniščih kot pa poeziji. Nikjer ne zasledimo člankov, sestavkov o našem odnosu do kruha, le morda v tem, da je predrag za že tako plitek delavčev žep.

Danes te že ljudje imajo za no-rega, če pobereš kruh, ki ti pade z mize in ga poljubiš, preden ga zopet poješ. To je vendar že zaostalo in preživelo. Nikjer ne zasledim, da bi učitelji, predvsem pa seveda starši učili otroke odnosa do kruha. Za večino ljudi je kruh vsakdanja potrošniška dobrina, sestavljena iz določenih sestavin in konec. Kdo pa še danes ve, kako so včasih pekli kruh? S kakšno

Nikjer ne zasledim, da bi učitelji, predvsem pa seveda starši učili otroke odnosa do kruha

Hlajenje in zamrzovanje živil

Živila so najpomembnejši in najslovesnejši proizvodi za široko porabo. Glede na gospodarski pomen, specifičnosti in potrebe po temeljitejšem poznavanju živil, zahtev v proizvodnji in prometu blaga, v izvozu in uvozu ter zaradi dejavnosti, vezanih na živilsko blago, so potrebni tudi različni profili kadrov, ki spremljajo proizvodnjo, predelavo, skladiščenje in promet, to je vso pot živil do kupca.

Ker gre za prehrano prebivalstva, morajo določene službe vedno bdeti nad kvaliteto proizvodov, spremljati proizvodnjo in promet. Promet je zelo važen člen v tej verigi.

Hlajenje in zamrzovanje

Hladilna tehnologija se je v tem stoletju v Evropi zelo razvila. Namen hlajenja oziroma zamrzovanja je podaljšati trpežnost živil, preprečiti kvarjenje ali vsaj nezaželene kemične, fizikalne in biokemične (encimatske) procese, zaradi katerih bi se živi-

la pokvarila in postala neužitna. S hlajenjem in zamrzovanjem ohranimo lastnosti živil, zadržujemo razvoj mikroorganizmov ali preprečujemo njihovo delovanje ter s tem ohranjamo kakovost in vrednost živil.

Ohlajevanje in zamrzovanje živil prištevamo med najboljše načine ohranjanja živil, vendar le pod pogojem, da je kakovost hlajenega ali zamrznovanega blaga dobra.

Hladilnica v nobenem primeru ne more popraviti kakovosti, v najboljšem primeru lahko konzervira obstoječe stanje. Glede na namen in tehnološke potrebe ločimo hladilnice v:

- manjše do 500 ton, to so splošne hladilnice,
- od 1000 do 5000 ton, to so srednje hladilnice,
- od 5000 do 20.000 ton, to so večje hladilnice.

Po namenu uporabe pa jih delimo v splošne, specializirane in procesno predelovalne hladilnice (sadje, zelenjava, ribe, meso).

Slovenija ima zelo dobro razvito mrežo srednjih in velikih hladilnic, od procesnih do splošnih hladilnic. Odločno premalo pa ima tako imenovanih komunalnih ali distribucijskih hladilnic, ki bi morale igrati v prometu živil najvažnejšo vlogo.

Posebna pozornost se že posveča in se bo v bodoče še bolj hlajenju.

Hlajenje je vzdrževanje in ohranjanje nekaterih vrst sadja (hruške, jabolka in grozdje). Osnovni namen tega skladiščenja je ohraniti tržniški dovolj kvalitetnim svežim sadjem, predvsem v mesecih, ko ni drugega sadja. V prihodnjih letih bo treba za kvalitetno oskrbo, predvsem z jabolki, povečati ta način skladiščenja tudi za več kot polovico sadja, potrebnega za preskrbo tržišča s svežim sadjem.

Proizvodi, namenjeni za hlajenje, morajo biti predvsem zdravi. Hlajenje ne izboljšuje kakovosti, temveč jo samo konzervira, zadržuje pa mikro-

Naša uspešna prihodnost je v oblikovanju inovativne organiziranosti poslovnih sistemov

S tem prispevkom želim spodbuditi razmišljanje o tem, zakaj in kako spodbuditi inovativnost v našem poslovnem sistemu Merxa. Vse preveč je namreč prepričanja, da je inovativnost »modna muha« teoretikov organiziranosti poslovnih sistemov.

Za razumevanje procesa, ki omogoča inovacije, je dobro, da poznamo pojem invencije in inovacije. Invencija je ustvarjanje nove ideje. Inovacija pa je proces uporabe nove ideje, da ustvarimo novi proces ali izdelek. Kot rezultat inovacijske dejavnosti pa poznamo:

- izum
- znaki razlikovanja blaga
- tehnične izboljšave
- koristni predlogi
- avtorska dela

Izkušnje v razvitejšem svetu kažejo, da v konkurenčnem boju vse bolj uspevajo inovativne organizacije. Konkurenčnost kot en element poslovne politike bo imela pri našem od-

piranju k tržnemu načinu poslovanja pomemben delež pri zagotavljanju uspešnosti poslovnih sistemov. Zato je ena pomembnih nalog sodobnega managementa, da razvijajo in uporabljajo inovativno organiziranost. Spoznali so, da operativna organiziranost ne more biti dovolj inovativna. Namreč, inovacije zahtevajo posebno organiziranost, ki je oblikovana za doseg inovativnih ciljev. Inovativna organiziranost pomeni posebno kombinacijo

- organizacijske strukture
- procesov
- motivacije in
- ljudi

da bi z njo dosegli nekaj novega. V tem je tudi bistvena razlika v primerjavi z operativno organiziranostjo, ker je uporabna za doseg ponavljajočih se ciljev.

Tako je za sodobno organiziranost potrebna dvojna organiziranost:

- operativna in
- inovativna.

Potreba po takšni organiziranosti se kaže predvsem zato, ker prihaja v operativni organiziranosti vedno do upiranja inovativnim procesom, saj le ti predlagajo spremembe v dosedanjih procesih in odnosih. Velikokrat so vodstveni in vodilni delavci motili ustvarjalno ozračje, ker so menili, da jim bodisi znižuje status ali pa pomeni kritiziranje njihovega dela. Zato je pomembno, da so vodilni in vodstveni delavci spodbujevalci inovativnosti v svojih okoljih, s čimer bodo v končni fazi dosegli tudi uspešnejše poslovanje.

Za lažjo inovacijsko organiziranost pripravljamo v sektorju za razvoj in investicije sozda Merx spremembe pravilnika o inovacijski dejavnosti. Pravilnik bo obravnaval tudi:

- programiranje in organiziranje inovacijske dejavnosti
- vrste inovacijskih predlogov
- stimulacijo za inovacijske predloge.

Robert Čemažar

Eden izmed dosežkov na področju gostinsko turistične dejavnosti v zadnjih letih je tudi izgradnja hotela Hum v Laškem, v katerem je bilo delovno posvetovanje najodgovornejših gostinsko turističnih delavcev

SIS družbenih dejavnosti

Razbremenjevanje gospodarstva

Prilaganje programov družbenih dejavnosti zakonsko dovoljeni višini sredstev v letu 1988. V okviru »majskih ukrepov« za konsolidacijo gospodarstva in zniževanje inflacije, je bil sprejet tudi zakon za omejevan-

je družbene porabe, s katerim je bil določen najvišji možni nivo sredstev za proračunsko porabo in delovanje družbenih dejavnosti.

S tem zakonom je bil podrobno opredeljen način izračuna dovoljenih

sredstev in sprejeto določilo, da kolikor združena sredstva v posameznem mesecu presegajo dovoljeno raven, ta sredstva Služba družbenega knjigovodstva blokira na posebnem računu, tako da jih ni mogoče uporabiti v družbenih dejavnostih, niti niso na razpolago gospodarstvu.

Ker je v povprečju v Sloveniji za obdobje prvih osem mesecev bilo ocenjeno, da bo takšnih presežkov relativno veliko in ker zaradi visoke inflacije čedalje bolj pada realna raven osebnih dohodkov zaposlenih, je bila dana pobuda, da se takoj (ob koncu septembra) pristopi k znižanju prispevnih stopenj, tako da presežki ne bi nastajali in da bi se ob z zakonom omejeni višini bruto osebnih dohodkov na ta način povešali neto osebni dohodki.

Kljub temu, da v občinskih samoupravnih interesnih skupnostih družbenih dejavnosti ni prihajalo do presežkov sredstev v primerjavi z zakonom, smo na podlagi predvidenih gibanj osebnih dohodkov do konca leta ocenili, da bi ob dosedanjih prispevnih stopenjah do konca leta zbrali za 0,7% več sredstev kot je dovoljeno, zato smo predlagali s 1. oktobrom 1988 znižanje prispevnih stopenj za 0,21% od bruto osebnega dohodka in za 0,1% iz dohodka organizacije združenega dela.

Zavedamo se, da ta korekcija ne vpliva bistveno na višino osebnega dohodka delavcev, vendar bo ob hkratni enaki uskladitvi prispevnih stopenj republiških samoupravnih interesnih skupnosti in morebiti tudi drugih obveznosti iz bruto osebnega dohodka učinek znatnejši in s tem dosežen namen celotne akcije.

Povzeto iz **INDOK-a** št. 9

Milenko Andušič

